

Till
Samhällsbyggnadsnämnden
Sjöbo kommun
275 80 SJÖBO

Remissvar Natur i Sjöbo - grönstruktur- och naturvårdsprogram för Sjöbo kommun del 1 och 2 Remissversion 2 2016-02-05

Tack för remissen! Naturskyddsföreningen Färs är av uppfattningen att naturvården i Sjöbo kommun är av mycket stor vikt både på lokal nivå men även ur ett regionalt och nationellt perspektiv eftersom kommunen innefattar områden med stor betydelse för den biologiska mångfalden. Detta program hanterar viktiga aspekter på naturvården inom Sjöbo kommun och bör således erhålla erforderliga resurser för att kunna fylla sin funktion på ett bra sätt under hela programperioden.

Naturskyddsföreningen Färs har tidigare besvarat remissversion 1 av detta dokument. Vi noterar att ett flertal av våra synpunkter från föregående remissomgång har föranlett förändringar i programmet. Övriga synpunkter kvarstår dock och nya har tillkommit vilket framgår nedan.

Avseende programmet som helhet anser vi fortsatt att det är tveksamt att kombinera så skilda områden som grönstruktur och naturvård i ett dokument. Begreppen blandas ihop och i del 1 kommer naturvården och arbetet med biologisk mångfald i skymundan medan arbetet med tätortsnära gröna områden framhålls.

Ansvarsfördelningen avseende de arbetsområden som tas upp i programmet är i flertalet fall oklar, i synnerhet där kommunen inte är huvudaktör. Intrycket ges av att kommunen utgör huvudaktör inom områden där så inte är fallet, se till exempel synpunkter på kapitel "2.2.2 bevara och utveckla naturvärdena" nedan. Det beskrivs även samarbeten som behöver preciseras närmare. Till exempel beskrivs ett samarbete med länsstyrelsen avseende befintliga naturreservat under "5.1.1 från ord till handling" på sidan 62. Det är viktigt att den bild av naturvårdsarbetet som förmedlas överensstämmer med verkligheten. Det är också uppenbart att förslaget till dokumentet inte fullt ut anpassats till de lokala förutsättningarna. Det resoneras bland annat om städer och sjukhusmiljö trots att detta inte är av relevans för kommunen. Liksom i tidigare remissversion saknar flera kapitel helt eller delvis innehåll vilket försvårar bedömningen av dokumentet som helhet.

Syftet med innehållet under "1.1 bakgrund" är svårt att förstå. Naturvård berörs inte alls i detta kapitel medan grönstruktur beskrivs ingående. Gröna områden beskrivs i ett strikt instrumentellt perspektiv där endast nyttan för människan inbegrips utan att nämna några inneboende värden eller vikten av att bevara och utveckla naturvärden för framtida generationer. På orienteringskartan vore det värdefullt att markera kommungränsen och använda ett enhetligt typsnitt.

Under rubriken "1.3 tidsplan" bör det framgå varifrån bidrag söktes samt perioden för inventeringen (april till augusti 2014).

Kapitlet "2.1 hållbar utveckling" relaterar i huvudsak till grönstruktur och reducerar ekologisk hållbarhet till biologisk mångfald. Den vedertagna omfattningen av begreppet ekologisk mångfald är större och inkluderar bland annat geologiska förändringar, förorening, markanvändning osv. Avseende biologisk mångfald bör målet vara att utveckla och inte enbart bibehålla den biologiska mångfalden eftersom en snabb förlust av arter har pågått under en längre tid. I samband med belysning av gång- och cykelstråk kan även åtgärder för att minimera ljusföroreningar och därmed negativ inverkan på nattaktiv fauna betonas.

Texten under rubriken "2.2.2 bevara och utveckla naturvärdena" ger intryck av att kommunen ansvarar för de områdesskydd som nämns och åtgärdsprogram för rödlistade arter vilket inte är korrekt. Det måste framgå vilka aktörer som ansvarar för vad samt vilken roll kommunen har, till exempel i att upprätta kommunala naturreservat. Avseende täktverksamhet så är det av stor vikt att återställa nedlagda täkter på ett sätt som gynnar den biologiska mångfalden. Även under rubriken "2.2.3 bevara och utveckla (sic) de gröna kulturmiljövärdena" bör ansvarsfördelningen klargöras.

Vi ser positivt på den kunskapssatsning avseende allmänhet och skolbarn samt privata aktörer som beskrivs under "2.2.4 öka kunskapen om och förståelsen för gröna miljöer". Däremot så är det inte en rimlig förväntning att fortbildning av tjänstemän ska täcka kompetensbehovet inom kommunen. Det är avgörande att tillsätta tjänstemän med rätt grundkompetens och säkerställa att denna kompetens kommer de många delar av kommunens verksamheter som har inverkan på natur och miljö tillgodo.

Under rubriken "2.2.5 skötsel av parker och natur" vore det önskvärt att resultatet av arbetet inom den grupp av politiker från tekniska nämnden som ska avgöra skötselnivån kunde redovisas. Vi ser positivt på att utveckla tätortsnära skog. På lång sikt bör detta innebära att mindre insatser för skötsel krävs. I trädvårdsplanen är det viktigt att inkludera betydelsen för biologisk mångfald både avseende val av trädarter och eftersom gamla träd är en bristvara i många miljöer.

Rubriken "4.1 Sjöbo i Öresundsregionen" saknar text och är av oklart värde. Illustrationen av markanvändning på sidan 33 är svåräst pga färgvalet. Det vore även värdefullt med en illustration av de områden som betraktas som lämpliga för vindkraft.

Under rubriken "4.4 värdefull och skyddad natur" nämns felaktigt antalet världsarv i Sverige som 14 (ska vara 15). Antalet miljömål som är av betydelse för Skåne är 15 (målet storslagen fjällmiljö berör inte Skåne). Miljömålen fastställdes av riksdagen 1999. Fyledalens naturreservat saknas i listan över naturreservat i kommunen. Därtill vore det önskvärt att nämna de EU-förordningar och direktiv som är av störst betydelse i sammanhanget inklusive art- och habitatdirektiven och artskyddsförordningen. Naturminnet tall, Stora Rödde saknas. Under "4.4.4 biotopskyddsområde" bör det framgå att antingen skogsstyrelsen eller länsstyrelsen är ansvarig aktör beroende på biotop. Texten och kartor under "4.4.6.3 friluftsliv" behöver uppdateras. "4.6.1 Romeleåsen" är felaktigt formaterad och innehåller upprepningar. Likaså måste data och text som relaterar till rödlistan uppdateras till den aktuella listan från 2015. Listan med hotade arter under "4.7.2 biologiska värden" tycks utgöra ett slumpmässigt urval av arter och syftet med listan är oklart.

De satsningar som presenteras under "5.1 konkreta satsningar i Sjöbo kommun" är lovvärda. Med tanke på dokumentets allmänna hållning upplever vi dock att det vore lämpligare att upprätta en separat åtgärdsplan. Vi upplever det också som problematiskt att använda ekosystemtjänster som enda utgångspunkt, se resonemanget om naturens egenvärden och betydelse för kommande generationer ovan. Det vore dock önskvärt att närmare beskriva hur uppföljningen av naturvårdsprogrammet ska ske. Flertalet åtgärder beskrivs högst översiktligt och någon närmare tidsplan anges ej. För att kunna följa upp åtgärderna krävs en högre grad av konkretion inklusive budget och tidsplan. I texten beskrivs kommunens roll som rådgivare för kommunens markägare. Sådan rådgivning är viktig men kräver hög kompetens för att kunna utövas på ett bra sätt. Sådan kompetens måste således först säkerställas då den inte finns inom kommunen idag. Planerna för att skapa kommunala naturreservat är lovande. Ett tätortsnära område som bör prioriteras är Gumparp där hotade bipopulationer har sina habitat och åtgärdsprogram föreligger redan för dessa arter (slåttersandbi och slåttergökbi).

Det är bra att utveckla metoder för att ta hänsyn till naturmiljön i kommunen vid den fysiska planeringen. Avseende skyddsvärda träd så kan befintliga databaser lämpligen användas som utgångspunkt. Utöver hotade arter (lundviva är felaktigt utpekad som hotad art på s 63) så är det viktigt att ta hänsyn till naturvärden i ett större perspektiv, t ex habitat enligt habitatdirektivet. De utpekade områdena i del 2 av programmet bör kunna användas som GIS-skikt i sådana sammanhang. En lämplig arbetsmetod vid fysisk planering är att utgå från befintliga data och därefter komplettera med nya inventeringar i ett tidigt stadium av projektering.

Del 2 har förbättrats jämfört med föregående remissversion och utgör nu ett mer sammanhängande och väldisponerat dokument. Dessvärre hänvisar siffrorna på översiktskartan inte till rätt områdesbeskrivningar. Även i denna del saknas text under flera rubriker som således inte går att bedöma.

Sammantaget så upplever vi att denna utgåva av "natur i Sjöbo" har förbättrats jämfört med tidigare remissversion. Dessvärre är dokumentet fortsatt av bristfällig kvalitet och utgör inte någon färdig produkt. Detta pekar på behovet av att öka resurserna för naturvård i Sjöbo kommun för att kunna säkerställa kompetensförsörjningen inom detta synnerligen viktiga område.

Naturskyddsföreningen Färs genom

Björn Barup, ordförande